

Wat is er helemaal ‘rechts’ aan een verstandig asielbeleid?

Posted on 22 april 2023 by Eduard Bomhoff

Voor een deel van de Nederlanders is een scherper asielbeleid niet nodig. Die vinden dat een rijk land iedereen moet welkom heten die zich hier meldt. Voor hen is het OK dat de organisatie Vluchtelingenwerk binnenkomers tips geeft – ‘Zeg dat je homo bent’ – om de kans op toelating te vergroten.

Voor hen hoeft Nederland ook niet zoals Denemarken en Engeland te zoeken naar een arm land (Rwanda, Albanië?) dat tegen betaling afgewezen asielzoekers direct opneemt. Voor hen mag de familie van een minderjarige asielzoeker ook direct naar Nederland – hoewel we niets van de volwassenen afweten. Een prudente aanpak zou eerst onderzoek eisen bij de Nederlandse ambassade in hun woonland – zo doen andere EU-landen het namelijk ook.

Is barmhartigheid onbegrensd?

De barmhartige Samaritaan in de Bijbel hielp een onbekende die er ernstig aan toe was: ‘Ze pakten alles van hem af, ook zijn kleren. Ze sloegen hem halfdood, en

lieten hem liggen.' Ik denk dat een meerderheid van de Nederlanders een asielbeleid verkiest met criteria die niet veel ruimer zijn dan de omschrijving in Lucas 10, waar de Samaritaan deze ongelukkige helpt, maar niet al onderweg zijn rijkdom deelt met iedereen die minder heeft dan hij.

Vervolgde journalisten, bedreigde oppositiepolitici – voor hen moeten hulp en gastvrijheid open staan. Maar niet haast automatisch ook voor de honderd keer grotere groep van economische gelukszoekers. De Bijbel schrijft: 'De Samaritaan zag de man liggen en kreeg medelijden.' Is 'medelijden' het goede woord voor de gelukszoekers die alleen om economische redenen asiel aanvragen?

Wat te doen aan de instroom? Allereerst nieuw management bij Vluchtelingenwerk. Geen tips meer aan binnenkomers over hoe ze moeten liegen en bedriegen. Potentiële asielzoekers moeten niet denken dat het hier makkelijker is dan in de buurlanden, en dus moet Vluchtelingenwerk een K.P.I krijgen: óf het percentage goedgekeurde aanvragen daalt met 15 procentpunten en wordt daarmee gelijk aan de rest van West-Europa, óf er komt een uitleg tot tevredenheid van de Tweede Kamer waarom de goedkeuring van asielaanvragen hier zo veel hoger is dan elders.

Dan een lijst van landen, zeker inclusief Egypte, Tunesië, Algerije en Marokko, waar zou moeten gelden dat immigratie en asiel van hun staatsburgers onmiddellijk worden geweigerd tenzij de aanvrager zijn aanvraag al voor de reis heeft laten goedkeuren op onze ambassade in het thuisland. Landen moeten zich ook houden aan internationale afspraken dat zij altijd hun eigen staatsburgers toelaten wanneer zij niet hier mogen blijven.

Geld intrekken

Alle genoemde landen zijn partners in de 'European Enlargement and Neighbourhood Policy' en ontvangen regelmatig honderden miljoenen euro's aan financiële steun. Nederland kan best eisen dat die steun volledig stopt voor landen die hun eigen burgers toegang weigeren, maar ons kabinet is daar niet voor – en dat is een hoofdreden waarom zo veel asielzoekers juist naar Nederland reizen: praktisch nul risico om teruggestuurd te worden.

En nu een belangrijk voorstel uit 2015 – toen serieus overwogen, maar niet uitgevoerd en nu opnieuw op de agenda na nieuwe tragedies in de Middellandse Zee. Edward Luttwak, beroemd auteur van 'Coup d'Etat', ook bekend van zijn

prachtige gastartikelen in het *Times Literary Supplement* en scherpe analyses op Twitter, kreeg een adviesverzoek van de toenmalige regering-Renzi in Rome over de asielvaarten tussen Noord-Afrika en de Italiaanse kust.

Luttwaks's conclusie: 'Ik heb al eerder gezegd dat de Italianen de boten moeten vernietigen voordat de mensen in Libië aan boord gaan. Plak ongezien mijnen onder de waterlijn. De regering is mijn voorstel aan het onderzoeken.' Op initiatief van Italië nam de EU dit voorstel over, maar het sneuvelde bij Secretaris-Generaal Ban Ki-Moon van de VN, die er op wees dat visserij voor Libië een belangrijke bron van inkomsten is. Zie ook hier.

Tegenhouden is niet raar

Nu zijn de aantallen verdrinkingen weer zo hoog dat de regering-Meloni misschien een nieuwe poging doet, en dan zou Nederland die krachtig moeten steunen, zowel met woorden als met (geheime) daden. Tot in de 19e eeuw heeft de Nederlandse marine geholpen met het bestrijden van piraten en mensensmokkelaars aan de kusten van Noord-Afrika; misschien kunnen wij de Italiaanse marine nu helpen en de smokkelschepen op de stranden van Libië en Tunesië onklaar maken.

In het Oosten van de Middellandse Zee heeft Turkije een tijd enorm geholpen met de asielstroom uit Syrië (de onderhandeling daarover was een van de wapenfeiten waar Mark Rutte zich graag op laat voorstaan). Turkije kreeg geld en de belofte van visum-vrij reizen naar de EU, maar het geld kwam bij humanitaire NGO's en niet bij de Turkse ministeries, en de belofte van visumvrij reizen werd verbroken. Daar kan Nederland helpen om de kapotte afspraken met Turkije nieuw leven in te blazen.

Dan zijn er nog Albanië en Servië die al gepromoveerd zijn van 'Enlargement and Neigbourhood Partners' tot kandidaat EU-leden. Daar hebben wij dus zeker invloed en Nederland kan duidelijk maken dat die twee nooit onze goedkeuring krijgen tenzij ze procedures op hun vliegvelden en havens corrigeren zodat asielzoekers niet meer vlot kunnen doorreizen naar de EU.

Er valt dus heel veel te doen, zodra Nederland een minister heeft van Buitenlandse Zaken die in de EU-bondgenoten zoekt met dezelfde belangen als ons land, en een minister van Defensie die met Italië afspraken durft te maken over de schepen van piraten en mensensmokkelaars. Helaas onwaarschijnlijk in 2023 met deze regering, maar zeker mogelijk na de volgende verkiezingen.

Is dat 'rechts'? Was de Barmhartige Samaritaan 'rechts' omdat hij nog niet zijn eigen ezel en al zijn eigen geld had weggegeven aan armere mede-reizigers te voet voordat hij het slachtoffer van de overval ontmoette? Nu kon hij betalen voor verzorging in de herberg.

En is het 'rechts' om te hopen dat energieke jongeren in de Maghreb blijven en daar werken aan een tweede Arabische lente met betere resultaten? En is het 'rechts' dat vluchtelingen uit Myanmar niet in grote aantallen naar Europa komen, maar wachten in hun regio op de val van de militaire dictatuur in hun land?

Geld beter gebruiken

En – ten slotte – is het 'rechts' om de smokkelschepen uit te schakelen en het zo uitgespaarde geld op tienduizenden gelukszoekers liever deels in te zetten voor onderwijs aan meisjes in Afrika? Hoe beter hun opleiding, des te kleiner hun – uitgevoerde – gewenste gezinsgrootte.

In Angola, bij voorbeeld, hebben vrouwen met HBO gemiddeld 2,3 kinderen; moeders zonder onderwijs gemiddeld 7,8. Als dat alles het etiket 'rechts' krijgt opgeplakt als excuus om er niet over na te denken, dan moet Nederland inderdaad nog even wachten op een beter asielbeleid.

Eduard Bomhoff *is oud-hoogleraar economie aan de EUR, Nyenrode en Monash University. In 2002 was hij vicepremier in het kabinet Balkenende 1.*

Het zijn de **donateurs** *die Wynia's Week mogelijk maken. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*